

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobců: a) F. S.
 b) L. S.

proti
žalovanému: **Městský úřad Boskovice**
 sídlem náměstí 9. května 2, 680 11 Boskovice

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v tom, že nevyřídil podání žalobců ze dne 9. 1. 2022, doplněné podáním ze dne 14. 1. 2022, ani je nevyzval k odstranění vad těchto podání

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Obec J., kde žalobci bydlí, nechala provést opravu dešťové kanalizace u kaple v J., včetně přípojek na tuto kanalizaci. Dodavatel stavby podle tvrzení žalobců vyměnil bez dohody s nimi též jejich přípojku na dešťovou kanalizaci, ačkoliv byla plně funkční a pečlivě vyspádovaná. V důsledku tohoto stavebního zásahu začala voda zaplavovat žalobcům sklep. Při neúspěšných pokusech o nápravu navíc dodavatel stavby rozjezdil příjezdovou cestu k jejich rodinnému domu. V reakci na popsané události zaslali žalobci Městskému úřadu Boskovice, odboru výstavby a územního plánování, podání ze dne 9. 1. 2022, jímž se prohlásili za účastníky řízení o vydání rozhodnutí na danou stavební akci. Žalovaný jim v odpovědi ze dne 12. 1. 2022 sdělil, že žádné správní řízení ve věci opravy kanalizace u kaple nevede a že by k němu ani nebyl příslušný, jelikož kanalizace je vodním dílem.
2. Žalobci vzápětí zaslali Městskému úřadu Boskovice (bez označení odboru) další podání ze dne 14. 1. 2022, které nazvali „Odvolání proti vydanému správnímu rozhodnutí v řízení na opravu kanalizace u kaple J.“. V něm si stěžují, že odbor výstavby a územního plánování jim nesdělil, zda řízení o opravě kanalizace u kaple nevede jiný odbor městského úřadu. Protože se cítí být nadále účastníky řízení, navrhuje v rámci svého dovolání zrušení vydaného rozhodnutí a následné přepracování projektové dokumentace. Odbor výstavby a územního plánování žalobcům dne 18. 1. 2022 sdělil, že jejich podání předal odboru tvorby a ochrany životního prostředí. Protože se dále ve věci nic nedělo, podali žalobci dne 17. 3. 2022 Ministerstvu zemědělství žádost o provedení opatření proti nečinnosti Krajského úřadu Jihomoravského kraje, který dosud nerozhodl o jejich dovolání proti stavebnímu povolení na opravu kanalizace u kaple v J. Ministerstvo v reakci ze dne 6. 4. 2022 žalobcům vysvětlilo, že městský ani krajský úřad žádné řízení ve věci opravy kanalizace u kape v J. nevede. Podle tvrzení starosty obce J. se totiž jedná úpravu, při které se nemění trasa dešťové kanalizace, takže podle § 15 odst. 2 vodního zákona nepodléhá stavebnímu povolení ani ohlášení. Ve věci zatékání do sklepa doporučilo ministerstvo žalobcům, aby se obrátili na obec J., která jako stavebník za provedení stavby odpovídá. Případné porušení stavebního nebo vodního zákona je potom příslušný řešit Městský úřad Boskovice.

II. Řízení před krajským soudem

3. Žalobci ve své žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, podané ke Krajskému soudu v Brně dne 8. 4. 2022, vylíčili výše uvedené skutečnosti a nově doplnili, že oprava kanalizace nebyla provedena v původní trase. Kanalizace totiž byla dosud vedena ve vozovce místní komunikace, nově ji dodavatel stavby přesunul do strouhy, která s vozovkou sousedí. Nerespektoval ani původní hloubku kanalizace. Žalobcům navíc způsobil škodu na majetku tím, že vytrhl připojení svodu dešťové vody na kanalizační přípojku, proto dochází k hromadění dešťové vody v základech a sklepech jejich rodinného domu. Žalobci nicméně odmítají absolvovat nějaké nové kolo jednání s investorem, když žalovaný dosud řádně nevyřídil obě jejich výše uvedená podání. Sdělují v žalobě žalovanému, že má obě podání chápat jako podnět k zahájení řízení z moci úřední, jehož cílem by bylo obnovení původního stavu jejich přípojky na dešťovou kanalizaci. Poukazují přitom na § 37 odst. 1 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle nichž je žalovaný povinen posuzovat podání podle jeho obsahu a má podateli pomoci odstranit

nedostatky neurčitého či nejasného podání, případně jej k jejich odstranění vyzvat a poskytnout mu k tomu přiměřenou lhůtu. To se v dané věci nestalo, proto žalobci v petitu navrhuje, aby povinnost takto postupovat uložil žalovanému krajský soud.

4. Žalovaný se k věci nevyjádřil, pouze soudu zaslal spis svého odboru výstavby a územního plánování, který končí usnesením o postoupení věci odboru tvorby a ochrany životního prostředí ze dne 18. 1. 2022.
5. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť žádná ze stran jednání nepožadovala.

III. Posouzení věci krajským soudem

6. Žaloba **není důvodná.**
7. Žalobci staví věc tak, že se na žalovaného obrátili s dvěma nejasnými podáními, jež byla ovšem podle obsahu podnětem k zahájení řízení z moci úřední o odstranění nepovolené stavby – opravy dešťové kanalizace u kaple v obci J. a souvisejících přípojek. Pokud by tomu tak bylo a žalovaný by zůstal nečinný, krajský soud by skutečně mohl žalobcům ochranu před nezákonným zásahem poskytnout. Podle aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu totiž lze za nezákonný zásah považovat i situaci, kdy stavební úřad nezahájí řízení o odstranění nepovolené stavby, na kterou jej upozorní ten, koho se existence nepovolené stavby dotýká na právech (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, čj. 6 As 108/2019 - 39, č. 4178/2021 Sb. NSS, věc ŽAVES).
8. Pro posouzení důvodnosti žaloby proto musel soud zejména zhodnotit skutečný obsah podání žalobců ze dne 9. 1. 2022 a ze dne 14. 1. 2022. Soudu přitom nezbyvá než konstatovat, že žádné z těchto dvou podání neobsahuje ani nejmenší náznak toho, že by se žalobci domáhali zahájení řízení o odstranění nepovolené stavby podle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Naopak, z obou podání je zcela zřejmé, že podle názoru žalobců řízení o řádném povolení této stavby buď probíhá, nebo již bylo ukončeno vydáním příslušného povolení. Obě podání jsou zcela určitá a jasná – jejich nadpis zcela koresponduje s jejich textem (obsahem). V prvním podání projevují žalobci zájem účastnit se předpokládaného řízení před stavebním úřadem o povolení dané stavby. Ve druhém podávají jako domněle opomenutí účastníci takového řízení preventivně odvolání proti předpokládanému rozhodnutí stavebního či vodoprávního úřadu o jejím povolení. Jelikož podání žalobců nebyla nikterak nejasná či neurčitá, ani zde nebyl rozpor mezi jejich názvem a skutečným obsahem, neměl žalovaný povinnost žalobce vyzývat k odstranění vad těchto podání postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu. Postačilo, že je vyřídil poskytnutím informací o tom, že žádné povolovací řízení k dané stavbě nevede.
9. Ano, z hlediska principů dobré správy jistě mohl být žalovaný k žalobcům vstřícnější a sdělit jim v reakci na jejich první podání více informací o tom, zda daná stavba vůbec nějakému povolovacímu podléhá a který odbor by byl případně k vydání takového povolení příslušný. Také samozřejmě mohl být žalovaný iniciativnější a sám z moci úřední provést na základě informací od žalobců kontrolní prohlídku dané stavby, aby si ověřil, zda skutečně splňuje podmínky pro to, aby ji bylo možno provádět tzv. ve „volném režimu“. To vše jsou ale kroky, které žalovaný v zájmu klientského přístupu a služby veřejnosti mohl provést, ovšem nebyl k tomu povinen. Aby se žalobci mohli

vskutku úspěšně domáhat toho, že zásah žalovaného vůči nim byl nezákonný, museli by svá podání adresovaná městskému úřadu formulovat tak, aby z nich podnět k zahájení řízení o odstranění stavby alespoň v hrubých obrysech vyplýval. To se v daném případě nestalo.

10. Jediným prohrěškem žalovaného v dané věci tak zůstává fakt, že nevyřídil druhé podání žalobců ze dne 14. 1. 2022 (odvolání proti předpokládanému stavebnímu povolení). Skutečně se nelze spokojit jen se zprávou o tom, že jeden odbor téhož úřadu postoupil tuto věc k vyřízení odboru jinému. Nápravy tohoto pochybení se ale žalobci domohli sami v rámci systému státní správy. Ministerstvo zemědělství dopisem ze dne 6. 4. 2022 žalobcům vysvětlilo, že žádné povolení na stavbu kanalizace u kaple v J. vydáno nebylo i proč tomu tak je. Pokud by snad žalobci i přesto trvali na tom, že o jejich odvolání má krajský úřad rozhodnout, museli by se toho domáhat žalobou na nečinnost, nikoliv zásahovou žalobou založenou na tom, že si měl městský úřad jejich podání vyložit zcela jinak, než jak bylo formulováno. Význam by to ovšem pro ně nemělo pražádný, neboť řízení o odvolání proti neexistujícímu rozhodnutí nelze než zastavit pro zjevnou právní nepřipustnost takového podání [§ 66 odst. 1 písm. b) správního řádu].

IV. Náklady řízení

11. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. 7. 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu